EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 05 20
COM(2020) 519 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2020 m. Nyderlandų nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Nyderlandų stabilumo programos

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2020 m. Nyderlandų nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Nyderlandų stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo strategiją, kuria pradedamas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Nyderlandai nurodyti kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos;

(2) 2020 m. vasario 26 d. paskelbta 2020 m. Nyderlandams skirta ataskaita[3]. Joje įvertinta Nyderlandų pažanga, padaryta įgyvendinant 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas[4], veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais

[1] OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
[2] OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
[3] SWD(2020) 518 *final*.
[4] OL C 301, 2019 9 5, p. 117.

metais priimtas rekomendacijas, ir Nyderlandų pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“; Į ją įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai, kurie taip pat buvo paskelbti 2020 m. vasario 26 d. Remdamasi savo analize, Komisija padarė išvadą, kad Nyderlanduose yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma tarpvalstybinių pasekmių turinčio disbalanso šaltiniai – didelė susikaupusi privačiojo sektoriaus skola ir didelis einamosios sąskaitos perteklius;

(3) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija COVID-19 protrūkį oficialiai paskelbė pasauline pandemija. Dėl pandemijos piliečiai, visuomenė ir ekonomika pateko į ekstremalią didelio pavojaus visuomenės sveikatai situaciją. Ji kelia didžiulį spaudimą nacionalinėms sveikatos sistemoms, trikdo pasaulines tiekimo grandines, kelia finansų rinkų nestabilumą, lemia vartotojų paklausos sukrėtimus ir neigiamai veikia įvairius sektorius. Ji kelia grėsmę žmonių darbo vietoms, jų pajamoms ir įmonių verslui. Jos sukeltas didelis ekonominis sukrėtimas jau turi skaudžių pasekmių Europos Sąjungoje. 2020 m. kovo 13 d. Komisija priėmė komunikatą[5], kuriuo raginama užtikrinti suderintą ekonominį atsaką į krizę, įtraukiant visus nacionalinio ir Sąjungos lygmens suinteresuotuosius subjektus;

(4) kelios valstybės narės paskelbė nepaprastąją padėtį arba ėmėsi neatidėliotinų priemonių. Visos neatidėliotinos priemonės turėtų būti griežtai proporcingos, būtinos, ribotos trukmės ir atitikti Europos bei tarptautinius standartus. Joms turėtų būti taikoma demokratinė priežiūra ir nepriklausoma teisminė peržiūra;

(5) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo[6]. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliam ekonomikos nuosmukiui. Komunikate Komisija pritarė Tarybos nuomonei, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 protrūkio, dabartinės sąlygos leidžia pradėti taikyti šią išlygą. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos vertinimui. Pradėjus taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą leidžiama laikinai nukrypti nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutiniu laikotarpiu. Kalbant apie korekcinę dalį, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, priimti patikslintą fiskalinę trajektoriją. Taikant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą Stabilumo ir augimo pakto procedūros nestabdomos. Ji suteikia galimybę valstybėms narėms nukrypti nuo paprastai taikomų biudžetinių reikalavimų, o Komisijai ir Tarybai – imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto;

(6) siekiant apriboti ir kontroliuoti pandemijos plitimą, padidinti nacionalinių sveikatos sistemų atsparumą, verslui bei namų ūkiams teikiamos paramos priemonėmis sušvelninti socioekonominius padarinius ir užtikrinti adekvačias sveikatos ir saugos sąlygas darbo vietoje, kad būtų galima atnaujinti ekonominę veiklą, reikia nuolatinių veiksmų. Kad paremtų valstybių narių pastangas tose srityse, ES turėtų visapusiškai išnaudoti įvairias turimas priemones. Be to, valstybės narės ir Sąjunga turėtų bendradarbiaudamos rengti priemones, kurios yra būtinos, kad galėtume grįžti prie įprasto savo visuomenės ir ekonomikos funkcionavimo ir tvaraus augimo,

[5] COM(2020) 112 *final*.
[6] COM(2020) 123 *final*.

įtraukdamos, *inter alia*, žaliąją pertvarką bei skaitmeninę transformaciją ir naudodamosi visa krizės metu įgyta patirtimi;

(7) dėl COVID-19 krizės išryškėjo bendrosios rinkos gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie išskirtinių aplinkybių. Vis dėlto siekiant užtikrinti greitą ir sklandų perėjimą prie atsigavimo etapo ir laisvo prekių, paslaugų bei darbuotojų judėjimo, išskirtines priemones, neleidžiančias įprastai veikti bendrajai rinkai, būtina panaikinti, kai tik jos bus nebebūtinos. Dabartinė krizė parodė, kad sveikatos sektoriuje reikia pasirengimo krizėms planų, visų pirma apimančių geresnes pirkimo strategijas, diversifikuotas tiekimo grandines ir strateginius būtiniausių prekių rezervus. Jie yra esminiai platesnių pasirengimo krizėms planų rengimo elementai;

(8) kad visus nenaudojamus Europos struktūrinių ir investicijų fondų išteklius valstybės narės galėtų sutelkti išskirtiniam COVID-19 pandemijos poveikiui švelninti, Sąjungos teisės aktų leidėjas jau priėmė atitinkamų teisės aktų pakeitimus[7]. Tais pakeitimais bus suteikta papildomų lankstumo galimybių ir nustatytos supaprastintos ir racionalizuotos procedūros. Siekiant sumažinti pinigų srautų sunkumus, valstybėms narėms taip pat suteikta galimybė 2020–2021 finansiniais metais pasinaudoti 100 % bendru finansavimu iš Sąjungos biudžeto. Nyderlandai raginami visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis, kad padėtų asmenims ir sektoriams, kuriuos šie iššūkiai paveikė labiausiai;

(9) 2020 m. balandžio 28 d. Nyderlandai pateikė 2020 m. nacionalinę reformų programą, o 2020 m. balandžio 29 d. – 2020 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

(10) šiuo metu Nyderlandams taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė;

(11) 2020 m. stabilumo programoje Vyriausybė numato nominaliojo balanso pablogėjimą nuo 1,7 % BVP pertekliaus 2019 m. iki 0,1 % BVP pertekliaus 2020 m. Numatoma, kad 2023 m. perteklius sumažės iki 0,0 % BVP. 2020 m. stabilumo programoje numatoma, kad iki 48,6 % BVP 2019 m. sumažėjęs valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2020 m. toliau mažės iki 46,3 %. Tačiau makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, nebeatrodo realus, be to, programoje neatsižvelgiama į didelį priemonių, kurias paskelbė Nyderlandai reaguodami į COVID-19 pandemiją, skaičių. Biudžeto projekcijos buvo atnaujintos Pavasario biudžeto memorandume[8]. Remiantis memorandumu, planuojama, kad valdžios sektoriaus nominalusis balansas blogės: 2020 m. deficitas bus 11,8 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP, manoma, 2020 m. didės iki 65,2 %. Makroekonominę ir fiskalinę perspektyvą veikia didelis neapibrėžtumas dėl COVID-19 pandemijos;

---

[7] 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/460, kuriuo dėl konkrečių priemonių investicijoms į valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ir kitus jų ekonomikos sektorius sutelkti reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 508/2014 (Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva) (OL L 99, 2020 3 31, p. 5), ir 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/558, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013 ir (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, kuriomis sudaromos išskirtinės lanksčios sąlygos naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas reaguojant į COVID-19 protrūkį (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

[8] 2020 m. biudžeto memorandumas (nyd. *Voorjaarsnota* 2020), kurį 2020 m. balandžio 25 d. antriesiems rūmams svarstyti pateikė finansų ministras F. Hoekstra.

(12) reaguodami į COVID-19 pandemiją ir laikydamiesi suderinto Sąjungos požiūrio, Nyderlandai ėmėsi biudžetinių priemonių, kad padidintų sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Pagal 2020 m. stabilumo programą ir Pavasario biudžeto memorandumą tos biudžetinės priemonės sudarė 2,7 % BVP. Šios priemonės – sveikatos priežiūros paslaugų gerinimas, neatidėliotina pagalba sunkumų patiriantiems sektoriams, savarankiškai dirbančių asmenų ir samdomųjų darbuotojų pajamų rėmimas. Be to, Nyderlandai paskelbė apie priemones, kurios, nors ir nedaro tiesioginio poveikio biudžetui, padės palaikyti įmonių likvidumą. Šios priemonės – įmonių pelno mokesčių atidėjimai (4,6 % – 5,9 % BVP) ir paskolų garantijos (1,8 % BVP). Apskritai priemonės, kurių ėmėsi Nyderlandai, atitinka Komisijos komunikate dėl suderinto ekonominio atsako į COVID-19 protrūkį išdėstytas gaires. Visiškas tų priemonių įgyvendinimas, o vėliau, kai leis ekonominės sąlygos, fiskalinės politikos perorientavimas siekiant užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę padės išsaugoti fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu;

(13) remiantis Komisijos 2020 m. pavasario prognoze, grindžiama nesikeičiančios politikos scenarijumi, Nyderlandų valdžios sektoriaus biudžeto balansas bus –6,3 % BVP 2020 m. ir –3,5 % BVP 2021 m. Pavasario biudžeto memorandumo ir Komisijos prognozės 5,5 procentinio punkto skirtumą lemia skirtinga mokesčių atidėjimo apskaita (4,6 % – 5,9 % BVP) – Komisijos prognozėje šie atidėjimai neįrašomi kaip mažinantys pajamas 2020 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus skola 2020 m. pasieks 62,1 % BVP, o 2021 m. – 57,6 %;

(14) dėl 2020 m. Nyderlandų numatomo 3 % BVP deficito ribos viršijimo 2020 m. gegužės 20 d. Komisija paskelbė pranešimą, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Apskritai analizė rodo, kad Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/1997 apibrėžtas deficito kriterijus nėra įvykdytas;

(15) pastaruosius šešerius metus vykusi sparti Nyderlandų ekonomikos plėtra dėl COVID-19 pandemijos staiga sustojo. Šiais metais Nyderlandų ekonomika ima trauktis dugiausiai per visą pokarinę šalies istoriją. Antrą ketvirtį ekonominei veiklai smukus iki prognozuojamo žemiausio taško, numatoma, kad šiais metais stipriai mažės visi paklausos komponentai, išskyrus valdžios sektoriaus vartojimą. 2021 m. ekonomika greičiausiai atsigaus greitesniu nei augimo tendencija tempu, o tai rodys, kad laipsniškai grįžtama prie įprastos ekonominės veiklos, o labai žemą lygį pasiekusios vidaus paklausa ir pasaulinė prekyba atsigauna. Tačiau numatoma, kad veiklos lygiai nesieks 2019 m. lygių. Remiantis Komisijos prognoze, numatoma, kad nedarbas 2020 m. padidės iki 5,9 %, iš esmės dėl privalomo įmonių uždarymo ir staigaus visuotinio ekonominės veiklos sumažėjimo, tačiau 2021 m. jis vėl sumažės iki 5,3 %. Užimtumo apsaugos priemonės, visų pirma laikina neatidėliotina pereinamojo laikotarpio priemonė, skirta darbo vietoms išlaikyti, ir papildomas savarankiškai dirbančių asmenų pajamų rėmimas turėtų padėti sumažinti prarastų darbo vietų skaičių. Vis dėlto numatoma, kad per ateinančius mėnesius padėtis darbo rinkoje sparčiai blogės, nes stipriai paveiktų sektorių įmonės neišvengiamai atleidinės darbuotojus, visų pirma dirbančius pagal lanksčias ir laikinas sutartis;

(16) reaguodama į staigų ekonomikos smukimą ir paklausos išnykimą tam tikruose sektoriuose, Nyderlandų vyriausybė priėmė išsamų neatidėliotinų priemonių paketą, kad padėtų ekonomikai išvengti struktūrinės žalos. Šis tvirtas politinis atsakas skiriamas labiausiai krizės paveiktoms sritims: jame daugiausia dėmesio skiriama užimtumo apsaugai ir namų ūkių perkamajai galiai, tiesioginei finansinei kompensacijai, skiriamai smarkiai nukentėjusioms pramonės šakoms, taip pat

mokesčių atidėjimams ir paskolų garantijoms, skirtiems privačiojo sektoriaus kredito srautui remti. Taigi, jis turėtų užkirsti kelią laikinoms likvidumo problemoms virsti nemokumo problemomis. Be to, sušvelninti nuosmukį turėtų padėti automatinės stabilizavimo priemonės. Nyderlandų centrinis bankas taip pat sumažino didžiausių bankų sisteminius kapitalo rezervus ir atideda priemonę, kuria įvedama hipotekos rizikos koeficientų apatinė riba, taigi, atlaisvinamas bankų kapitalas, kad bankai galėtų stipriai padidinti skolinimą namų ūkiams ir įmonėms;

(17) Nyderlandų sveikatos priežiūros sistema veikia palyginti gerai – vykdoma bendra gyventojų sveikatos priežiūra ir užtikrinamos galimybės gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Nedelsiant reaguodami į krizę, Nyderlandai pradėjo vykdyti kontrolės strategiją, į kurią įtrauktos plačiajai visuomenei skirtos sveikatos priežiūros priemonės, ir priėmė pritaikytas sveikatos priežiūros finansavimo priemones. Vis dėlto prasidėjus COVID-19 pandemijai buvo patikrintas sveikatos priežiūros sistemos atsparumas ir iki krizės egzistavusios problemos tapo akivaizdžios. Siekiant padidinti darbo jėgos pajėgumus reikėtų spręsti esamo darbuotojų, visų pirma slaugytojų ir pirminės sveikatos priežiūros srities darbuotojų, trūkumo problemą. Bendras sveikatos priežiūros sistemų valdymas ir pajėgumai užtikrinti, kad integruotos paslaugos būtų teikiamos visose priežiūros grandyse, galėtų būti pagerinti veiksmingiau valdant duomenis ir įdiegiant daugiau e. sveikatos priemonių. Taigi, COVID-19 protrūkis parodė poreikį toliau didinti atsparumą ir gerinti sveikatos priežiūros sistemos pasirengimą krizėms sprendžiant šias struktūrines problemas;

(18) 2019 m. ir 2020 m. pradžioje padėtis darbo rinkoje toliau gerėjo ir darbo rinka iš esmės veikė gerai, tačiau per COVID-19 krizę ekonominis augimas sumažėjo ir numatoma, kad dėl to labai padaugės bedarbių. Siekiant apsaugoti gyventojų darbo vietas ir pragyvenimo šaltinius, sumažinti poveikį savarankiškai dirbantiems asmenims, mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei didelėms įmonėms buvo imtasi daugybė beprecedenčių ekonominių priemonių. Kad išsaugotų darbo vietas, darbdaviai, numatantys, kad dėl krizės praras ne mažiau nei 20 % pajamų, gali kreiptis išmokos (iki 90 % įmonės darbo užmokesčio išlaidų priklausomai nuo apyvartos nuostolių), leisiančios tris mėnesius mokėti darbuotojams darbo užmokestį. Savarankiškai dirbantys asmenys galės pasinaudoti pagreitinta procedūra, pagal kurią galės kreiptis papildomos paramos pajamoms – paramos suma neturi viršyti minimaliojo socialinio darbo užmokesčio sumos. Ši parama padės jiems padengti pragyvenimo išlaidas tris mėnesius;

(19) pagal ekonomikos gaivinimo strategiją reikėtų švelninti krizės sukeltą užimtumo ir socialinį poveikį tiems, kurie labiausiai nukentėjo. Nepaisant įvairių priemonių, skirtų darbo vietoms išsaugoti, žmonės, kurių padėtis darbo rinkoje ir (arba) socialinė padėtis yra nepalanki, nukentėjo labiausiai. Nedarbas išaugo, o darbus visų pirma prarado pagal lanksčias darbo sutartis dirbantys žmonės – jaunimas, laikinieji ir migrantų kilmės darbuotojai. Be to, per COVID-19 krizę išryškėjo didelės problemos, susijusios su savarankiškai dirbančių asmenų galimybėmis naudotis tinkama socialine apsauga – jie dažniausiai neturi pakankamo (arba jokio) sveikatos, invalidumo, nedarbo ir senatvės draudimo;

(20) itin svarbi yra likvidumo parama įmonėms, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, teikiama paskolų ir garantijų forma. Likvidumo paramą įmonėms turi veiksmingai ir greitai skirstyti tarpininkai, kad šios įmonės išliktų atsparios. Pagerinti mažųjų ir vidutinių įmonių pinigų srautus dar labiau padėtų mokesčių bei socialinių įmokų mokėjimo atidėjimas ir viešųjų institucijų sutartinių mokėjimų paspartinimas. Naujiems įsteigtiems startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms gali prireikti

specialios paramos, pvz., užtikrinant, kad akcinio kapitalo dalių nuosavybė priklausytų viešosioms įstaigoms, ir nustatant paskatas rizikos kapitalo fondams didinti investicijas į šias įmones. Taip galėtų būti išvengta skubaus strategiškai svarbių Europos įmonių pardavimo. Kaip leidžiama pagal valstybės pagalbos sistemą[9] ir atsižvelgiant į joje nustatytas sąlygas, parama turėtų būti užtikrinta ne tik tų įmonių, kurios atitinka Komisijos pateiktą mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžtį[10], bet visų įmonių[11] nuosavam arba kvazinuosavam kapitalui. Be to, turi būti toliau dedamos pastangos siekiant suteikti galimybių asmenims ir įmonėms naudotis veiksmingomis skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis;

(21) siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas, be kita ko, imantis atitinkamų reformų. Tiksliniai politikos veiksmai, įskaitant investavimą į sektorius, turinčius geriausią perspektyvą padidinti galimą platesnės ekonomikos auginimą, gali padėti išspręsti šios krizės paspartintas problemas. Visų pirma, investicijos į MTP, numatytos pagal misija pagrįstų pagrindinių sektorių ir inovacijų politiką[12], taip pat į žmogiškąjį kapitalą gali padėti remti ilgalaikį našumo augimą ir išlaikyti didelį inovacinį pajėgumą. Tai ypač aktualu startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir novatoriškoms MVĮ, kurie yra itin svarbūs siekiant didinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas. Investicijomis į iniciatyvas, įtrauktas į Nyderlandų klimato susitarimą ir nacionalinį energetikos ir klimato planą ir skirtas klimato kaitos problemoms spręsti ir energetikos pertvarkai skatinti, galima iš esmės prisidėti prie platesnių visuomeninių tikslų, įskaitant poreikį užtikrinti tvarų ir efektyviai išteklius naudojantį ekonomikos augimą. Be to, nors Nyderlandai pirmauja savo transporto sektoriuje atsisakydami iškastinio kuro, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas transporto srityje nesiekia ES vidurkio. Galiausiai reikia investuoti į naujų namų statybą siekiant sumažinti dabartinį būstų trūkumą. Nyderlandams reaguoti į kai kuriuos dėl perėjimo prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos kylančius iššūkius, visų pirma šalies ataskaitos D priede nurodytose teritorijose, turėtų padėti 2021–2027 m. Teisingos pertvarkos fondo programavimas. Tai suteiktų Nyderlandams galimybę kuo geriau pasinaudoti tuo fondu;

(22) techniniai bei skaitmeniniai įgūdžiai ir kvalifikuoti specialistai yra labai svarbūs Nyderlandų ekonomikos gebėjimui diegti naujoves ir tvariam bei įtraukiam našumo augimui. Investicijos į pagrindinius ir (arba) skaitmeninius įgūdžius, švietimą ir mokymą, įskaitant visiems suteikiamas galimybes kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti, taip pat yra itin svarbios siekiant gerinti galimybes, visų pirma darbo rinkos nuošalyje esantiems asmenims (įskaitant migrantų kilmės asmenis ir neįgaliuosius), patekti į darbo rinką, drauge skatinant lygias galimybes ir aktyvią įtrauktį;

(23) įgyvendindami tarptautines ir Europos iniciatyvas, dėl kurių susitarta anksčiau, Nyderlandai ėmėsi priemonių prieš agresyvaus mokesčių planavimo praktiką, tačiau

---

9 OL C 91I, 2020 3 20, p. 1–9.

10 COM(2020) 150 *final*.

11 Įskaitant startuolius ir veiklą plečiančias įmones, kurių verslo modeliai yra konkurencingi, bet jų grynųjų pinigų srautus neigiamai paveikė COVID-19 protrūkis.

12 Remiantis naujuoju politikos principu siekiama dar labiau skatinti investicijas į MTP, kad būtų pasiekti ilgalaikiai tikslai, susiję su pagrindiniais visuomenės uždaviniais, suskirstytais į keturias misijų grupes: i) energetikos pertvarkos ir tvarumo; ii) žemės ūkio, vandens ir maisto; iii) sveikatos ir priežiūros ir iv) saugumo. Ši politikos sritis laikoma svarbiausiu prioritetu siekiant didinti konkurencingumą ir sprendžiant visuomenės uždavinius (Ekonomikos reikalų ministerija (EZK) (2018 m.), *Kamerbrief: Naar Missiegedreven Innovatiebeleid met Impact*, Rijksoverheid, Haga.)

turint omenyje per Nyderlandus atliekamus didelius dividendų, autorinių atlyginimų ir palūkanų mokėjimus, galima daryti prielaidą, kad agresyviai mokesčius planuojančios bendrovės naudojasi šalies mokesčių taisyklėmis. Didelė tiesioginių užsienio investicijų dalis tenka specialiosios paskirties įmonėms. Kadangi ES rezidentų autorinių atlyginimų ir palūkanų mokėjimai į užsienį (t. y. ES gyventojų mokėjimai trečiųjų valstybių gyventojams) trečiųjų šalių rezidentams išskaičiuojamaisiais mokesčiais neapmokestinami, tie mokėjimai, jei jie nėra apmokestinami gavėjo šalyje, gali būti iš viso neapmokestinami. Nuo 2021 m. sausio 1 d. įgyvendintina nauja priimta reforma dėl sąlyginio mokesčių išskaičiavimo iš autorinių atlyginimų ir palūkanų mokėjimų tais atvejais, kai nustatomas piktnaudžiavimas arba mokėjimai siunčiami į mažus mokesčius taikančias šalis, – teigiamas žingsnis link agresyvaus mokesčių planavimo mažinimo. Šios reformos veiksmingumą reikėtų atidžiai stebėti;

(24) kelios Nyderlandų finansų įstaigos neseniai dalyvavo pinigų plovimo operacijose. Šie atvejai išryškino poreikį, nepaisant pastarojo meto pastangų, toliau stiprinti finansų įstaigų priežiūrą, tirti pinigų plovimo atvejus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Be finansų sektoriaus, Nyderlandų ekonomikos atvirumas užsienio tiesioginėms investicijoms ir sudėtingos šalies teisinės struktūros taip pat kelia didelę pinigų plovimo riziką. Patikos ir įmonių paslaugų teikėjai bei mokesčių konsultantai retai praneša apie neįprastus sandorius, nors tai neatitinka su jais siejamos didelės rizikos, todėl reikia vykdyti atitinkamą priežiūrą. Atsižvelgiant į tai, kad yra daugybė sudėtingų teisinių struktūrų, gerai veikiantis tikrųjų savininkų registras būtų itin svarbus užtikrinant, kad tokie subjektai negalėtų šiomis struktūromis piktnaudžiauti, tačiau toks registras kol kas nesukurtas;

(25) nors šiose rekomendacijose dėmesys sutelktas į pandemijos socioekonominio poveikio švelninimą ir palankesnių sąlygų ekonomikai atsigauti sudarymą, 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtose 2019 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose taip pat aptartos reformos, būtinos siekiant reaguoti į vidutinio laikotarpio ir ilgalaikius struktūrinius iššūkius. Tos rekomendacijos tebėra aktualios, o jų įgyvendinimas bus toliau stebimas per visą kitų metų Europos semestro metinį ciklą. Taip pat bus stebimas ir rekomendacijų dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis, įgyvendinimas. Į pastarąsias rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta strateginio sanglaudos politikos finansavimo po 2020 m. programavimo procese, be kita ko, rengiant dabartinės krizės poveikio švelninimo priemones ir išėjimo iš jos strategijas;

(26) Europos semestras yra nuolatinio Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema, galinti prisidėti prie tvarios ekonomikos. 2020 m. nacionalinėse reformų programose valstybės narės įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus. Užtikrindami, kad būtų visapusiškai įgyvendintos toliau pateiktos rekomendacijos, Nyderlandai prisidės prie pažangos, daromos siekiant darnaus vystymosi tikslų, ir bendrų pastangų užtikrinti konkurencingą tvarumą Sąjungoje;

(27) siekiant greitai atsigauti nuo ekonominio COVID-19 poveikio, labai svarbu glaudžiai koordinuoti ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomiką. Nyderlandai, kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdami į Euro grupės politines gaires, turėtų užtikrinti, kad jų politika ir toliau atitiktų rekomendacijas euro zonai ir būtų koordinuojama su kitų euro zonos valstybių narių politika;

(28) per 2020 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Nyderlandų ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2020 m. šaliai skirtoje ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2020 m. stabilumo programą ir 2020 m. nacionalinę reformų programą, taip pat

veiksmus, kurių Nyderlandai ėmėsi atsižvelgdami į ankstesniais metais jiems skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Nyderlandų politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;

(29) atsižvelgdama į tą vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2020 m. stabilumo programą, o jos nuomonė[13] pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

(30) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo 2020 m. nacionalinę reformų programą ir 2020 m. stabilumo programą. Šiose rekomendacijose atsižvelgiama į poreikį kovoti su pandemija ir sudaryti palankesnes sąlygas ekonomikai atsigauti, nes tai pirmas būtinas žingsnis, kuris leistų koreguoti disbalansą. Rekomendacijos, kuriomis tiesiogiai mažinamas Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį nustatytas makroekonominis disbalansas, nurodomos 3 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Nyderlandams 2020 ir 2021 m. imtis šių veiksmų:

1. Laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Stiprinti sveikatos priežiūros sistemos atsparumą, be kita ko, šalinti esamą sveikatos priežiūros darbuotojų trūkumą ir spartinti atitinkamų e. sveikatos priemonių diegimą.

2. Mažinti krizės keliamą užimtumo ir socialinį poveikį ir skatinti tinkamą savarankiškai dirbančių asmenų socialinę apsaugą.

3. Siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas. Investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į skaitmeninių įgūdžių ugdymą, tvarią infrastruktūrą, ekologišką ir veiksmingą gamybą ir energijos vartojimą, taip pat į misija pagrįstus mokslinius tyrimus ir inovacijas.

4. Imtis veiksmų, kuriais būtų šalinamos mokesčių sistemos spragos, palankios agresyviam mokesčių planavimui, visų pirma vykdant pervedimus į užsienį, visų pirma įgyvendinant priimtas priemones ir užtikrinant jų veiksmingumą. Užtikrinti kovos su pinigų plovimu sistemos taikymo veiksmingą priežiūrą ir vykdymą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[13] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.